

20,

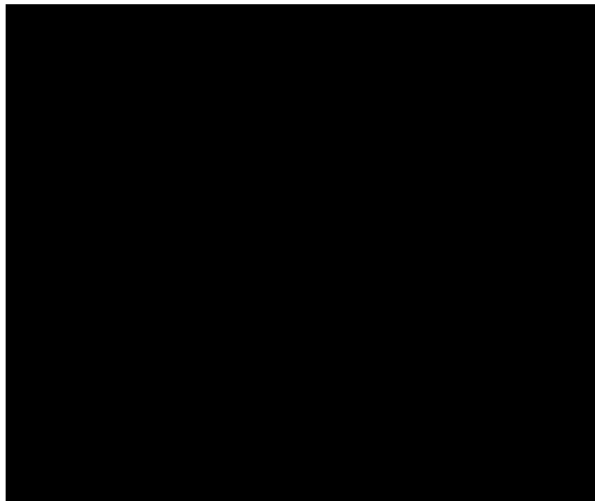
ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG
részére

ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG	
Ügyszám:	10/2735-0/2015
Érkezett:	2015 AUG 18.
Példány:	1
Melléklet:	MHT2 db
Kezelőiroda:	tb

1015 Budapest
Donáti u. 35-45

ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG	
KEZDŐIRATON:	
postán, gyűjtőládába, személyesen, faxon, e-mailen	
ÉRK.:	2015 JÚL. 13 83.
PÉLDÁNY:	5 FELZET:
MELLÉKLET:	1 KÖZTÜK:
ÜGYSZÁM	12.K.27.213/2013/20.
ÜTOIRATON:	

**ALKOTMÁNYJOGI PANASZ
BEADVÁNYA**

A Kúria Kfv I.35.788/2014
számú jogegységi határozata ellen

Magyarország Alkotmánybírósága részére!
1015.Budapest, Donáti utca 35-45.

A Székesfehérvári Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság útján!

Tisztelt Alkotmánybíróság!

A 2015. június 11-én kézbesített Kúria Kfv.I.35.788/2014/5.számú ítéletével, valamint a Kúria 3/2013. KMJE jogegységi döntésével szemben a törvényes határidőn belül, az Alaptörvény 24. cikk (2) bekezdés c) és d) pontjában nevesített, az Alkotmánybíróságról szóló 2011.évi CLI. törvény 26.§ (1) bekezdés és 27-28.§-ban konkretizált alkotmánybírói hatáskör és ugyancsak az Abtv. 26.§ (1) bekezdés és 27.§-ában foglalt indítványozói jogosultság alapján a csatolt meghatalmazással jogi képviselőm útján, az alábbiak szerint előterjesztett, **alkotmányjogi panaszra** vonatkozó

i n d í t v á n y t

nyújtom be. Kérem a Tisztelt Alkotmánybíróságot, hogy

1. A Kúria Kfv.I.35.788/2014/5.számú ítéletét a Székesfehérvári Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság 12.K.27.213/2013/16. számú ítéletére is kiterjedően megsemmisíteni szíveskedjen az Alaptörvény 24. cikk (3) bekezdés b) pontja alapján. Az ítéletek az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdésben biztosított tisztességes eljárás, az Alaptörvény XXVIII. cikk (7) bekezdésben biztosított jogorvoslathoz fűződő jog és a B) cikk (1) bekezdés jogbiztonságba ütközését megállapítani, mert a hivatkozott ítéletek Alaptörvény ellenes kvázi jogszabályon alapulnak.
2. Kérem a Kúria 3/2013. KMJE döntés Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdésben biztosított tisztességes eljárás, az Alaptörvény XXVIII. cikk (7) bekezdésben biztosított jogorvoslathoz fűződő jog és a B. cikk (1) bekezdésébe ütközést megállapítani és a 3/2013. KMJE jogegységi döntést megsemmisíteni szíveskedjen az Alaptörvény 24. cikk (3) bekezdés a) pontja alapján.

Az Alaptörvényben biztosított alapjog sérelmének lényege: a Kúria Kfv.I.35.788/2014/5.számú ítéletével a Székesfehérvári Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság 12.K.27.213/2013/16. számú jogerős ítéletét hatályában fenntartotta. Mind a Kúria, mind a Székesfehérvári Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság ítélete a **Kúria 3/2013. KMJE rendelkezésén alapult**. A jogegységi döntés meghozatalára az Alaptörvény 25. cikk (3) bekezdése alapján került sor. A Kúria biztosítja a bíróságok jogalkalmazásának egységét, a bíróságokra kötelező jogegységi határozatot hoz. Így maga a jogegységi határozat meghozatala nem Alaptörvény ellenes, ám tartalma

alapján az. Miután a 3/2013. KMJE jogegységi döntés kötelező a bíróságokra nézve így kvázi jogszabályként funkcionál.

A Kúria 3/2013. KMJE jogegységi döntése rendelkező része megítélésünk szerint súlyosan sérti a jogbiztonságot (Alaptörvény B) cikk (1) bekezdés), az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdésben biztosított tisztességes eljáráshoz, az Alaptörvény XXVIII. cikk (7) bekezdésben biztosított jogorvoslathoz fűződő jogom. A keresetlevélem benyújtása időpontjában még született meg a jogegységi döntés. A 3/2013. KMJE jogegységi döntés korlátozza a bírói függetlenséget is, így sérül a **tisztességes eljárás követelményéhez, a jogorvoslathoz fűződő alapjogom, a jogbiztonsághoz, törvények betartatásához fűződő jog, az alapvető jogaim állam által való védelme.**

Megítélésem szerint a 3/2013. KMJE jogegységi döntés Alaptörvény ellenes, mert egy a jogrendből kikerült, 2004. évben hatályos Szja tv. 58.§ (8) bekezdését rendeli alkalmazni, a 2005-től hatályos Szja tv. 58.§ (8) bekezdése helyett. Egy hatályát vesztett jogszabály nem válhat ismételten hatályossá bírói indoklás révén. E körben figyelmen kívül hagyta a jogegységi döntés a 814/B/2004. AB döntést is. **Megítélésem szerint a 3/2013.KMJE jogegységi döntéssel sérült a tisztességes eljárás követelményéhez, a jogorvoslathoz fűződő alapjogom, a jogbiztonsághoz, törvények betartatásához fűződő jog, az alapvető jogaim állam által való védelme.** A Kúria jogegységi döntése általános jogelvekre hivatkozással figyelmen kívül hagyta a hatályos törvényi rendelkezést oly módon, hogy helyette a jogrendből már kikerült jogszabályt találta alkalmazhatónak.

Álláspontom szerint az Alaptörvény keretein belül csak arra van felhatalmazása a bíróságoknak, hogy az általános jogelvekből levezessék az azoknak leginkább megfelelő jogszabályi rendelkezést és az annak való megfelelést vizsgálják, de hatályos törvényi rendelkezést önkényesen nem írhatnak felül egy hatályát vesztett jogszabállyal.

Kérem a Tisztelt Alkotmánybíróságot, hogy a 3/2013. KMJE döntést vesse össze az Alaptörvény alábbi részeivel:

- Alapvetés fejezetének B) cikk (1) bekezdése: *„Magyarország független demokratikus jogállam”.*
- Alapvetés fejezetének R) cikk (2) bekezdése *„Az Alaptörvény és a jogszabályok mindenkire kötelezőek.”,*
- T) cikk (1) bekezdése *„Általánosan kötelező magatartási szabályt az Alaptörvényben megjelölt, jogalkotó hatáskörrel rendelkező szerv által megalkotott, a hivatalos lapban kihirdetett jogszabály állapíthat meg.”,*
- I. cikk (1) bekezdése *„AZ EMBER sérthetetlen és elidegeníthetetlen alapvető jogait tiszteletben kell tartani. Védelmük az állam elsőrendű kötelezettsége.*

(3) Az alapvető jogokra és kötelezettségekre vonatkozó szabályokat törvény állapítja meg. Alapvető jog más alapvető jog érvényesülése vagy valamely alkotmányos érték védelme érdekében, a feltétlenül szükséges mértékben, az elérni kívánt céllal arányosan, az alapvető jog lényeges tartalmának tiszteletben tartásával korlátozható.”

- XV. cikk (1) bekezdése *„A törvény előtt mindenki egyenlő. Minden ember jogképes.”*
- XXIV. cikk (1) bekezdése *„Mindenkinek joga van ahhoz, hogy ügyeit a hatóságok részrehajlás nélkül, tisztességes módon és ésszerű határidőn belül intézzék. A hatóságok törvényben meghatározottak szerint kötelesek döntéseiket indokolni.”*
- XXVIII. Cikk (1) bekezdése: *„Mindenkinek joga van ahhoz, hogy az ellene emelt vádat vagy valamely perben a jogait és kötelezettségeit törvény által felállított, független és pártatlan bíróság tisztességes és nyilvános tárgyaláson, ésszerű határidőn belül bírálja el.”*
- XXVIII. Cikk (7) bekezdése: *„Mindenkinek joga van ahhoz, hogy jogorvoslattal éljen az olyan bírósági, hatósági és más közigazgatási döntés ellen, amely a jogát vagy jogos érdekét sérti.”*
- XXX. cikk (1) bekezdés: *„Teherbíró képességének, illetve a gazdaságban való részvételének megfelelően mindenki hozzájárul a közös szükségletek fedezéséhez.”*
- 25. cikk (1) bekezdése *„A bíróságok igazságszolgáltatási tevékenységet látnak el. A legfőbb bírósági szerv a Kúria.
(2) A bíróság dönt b) a közigazgatási határozatok törvényességéről;
(3) A Kúria a (2) bekezdésben meghatározottak mellett biztosítja a bíróságok jogalkalmazásának egységét, a bíróságokra kötelező jogegységi határozatot hoz.*
- 26. cikk (1) bekezdése *„A bírák függetlenek, és csak a törvénynek vannak alárendelve, ítélezési tevékenységükben nem utasíthatóak.”*
- 28. cikk *„A bíróságok a jogalkalmazás során a jogszabályok szövegét elsősorban azok céljával és az Alaptörvénnyel összhangban értelmezik. Az Alaptörvény és a jogszabályok értelmezésekor azt kell feltételezni, hogy a józan észnek és a közjónak megfelelő, erkölcsös és gazdaságos célt szolgálnak.”*

Személyes érintettségem: A perben felperesi minőségben vettem részt. Amennyiben a kereset benyújtását követően nem születik meg a 3/2013. KMJE jogegységi döntés, akkor terhemre nagyságrendekkel kevesebb adóhiányt került volna megállapításra. A korábbi két tárgyban született Kúria ítéletben közös volt, hogy alanyi adómentes határig nem üzletszerű az ingó értékesítés. A jogegységi döntés nem egységesítette a kialakulóban lévő Kúria gyakorlatot, hanem szembe ment vele és a Legfőbb Ügyész álláspontját is figyelmen kívül hagyta. Megítélésem szerint aggályos, ha Kúria bírók egy kisebbségi döntésével felül lehet írni a többség és a Legfőbb Ügyész véleményét. Ez sérti az Alaptörvény B. cikk (1) bekezdésében foglaltakat.

Az indítványt a következő további részletes indokok támasztják alá:

I. Előzmények

Az internet megjelenésével az ingó vagyontárgyak értékesítésére egy újabb lehetőség nyílt meg. A jogszabályok igyekeztek lépést tartani az új élethelyzettel. Az üzletszerűség fogalmát az Áfa törvény nem határozta meg, csak a gazdasági tevékenység fogalmát. Az 1995. évi CXVII. személyi jövedelemadó törvény (Szja tv.) viszont az áfa törvénytől függetlenül meghatározta az üzletszerűség fogalmát. Az Szja tv. 58.§ (8) bekezdésében megfogalmazott üzletszerűség 2003-tól, 2004-től és 2005-től is változott. Míg a 2004-es törvényszöveg az üzletszerűséget az Áfa törvény *gazdasági tevékenység*ként végzett tevékenységhez kötötte, addig a 2005-ös jogszabálysöveg három feltétel (*bevétel, szabályszerű bejelentkezés, adólevonási jog megnyílt*) együttes teljesüléséhez kötötte. Az adóhatóság az ellenőrzések során nem volt hajlandó tudomásul venni a 2005-ös jogszabályváltozást és ellenőrzései során a 2004-es törvényszöveget alkalmazta: üzletszerűnek minősítette az adózó tevékenységét, ha az Áfa törvény szerinti gazdasági tevékenység végzését bizonyítva látta. Miközben a 2005-től hatályos törvény szövege az üzletszerűséget a szabályszerű bejelentkezéshez is kötötte, az adóhatóság álláspontja folyamatosan az volt, hogy *„nem függhet az üzletszerűség megítélése a szabályszerű bejelentkezéstől!”*

Az Szja tv. 58.§ (8) bekezdésnek módosításra Alkotmányos okokból volt szükség.

Az Szja tv. **ingó** értékesítésére vonatkozó 58.§ (8) bekezdése 2004. január 1-től változott. Ezzel egy időben beiktatásra került a 63/A.§, mely az **ingatlan** értékesítésre szó szerint ugyanúgy fogalmazta meg az üzletszerűség fogalmát, mint az ingó értékesítésre. Alapvető jogszabály szerkesztési szabály, hogy ha a jogalkotó ugyan arra akar hivatkozni, akkor szó szerint ugyanúgy fogalmaz. Az Szja tv. 63/A. §. és az 58.§ (8) bekezdése szövegét összevetve egyértelműen kitűnik a jogalkotói szándék: ugyanúgy kívánta szabályozni az ingó és az ingatlan értékesítés önálló tevékenység alá átsorolás szabályait. A jogalkotó észlelte a 63/A. § alkotmányellenességét és egy alkotmánybírósági indítvány benyújtását követően [814/B/2004. AB határozat] az adókról, járulékokról és egyéb költségvetési befizetésekről szóló törvények módosításáról, 2004. november 15-én kihirdetett 2004. évi CI. Törvény 300.§ (8) bekezdése hatályon kívül helyezte a Szja tv. vitatott, de még hatályba nem lépett 63/A. § -át”. Bár az Szja törvény 58.§ (8) bekezdésével szemben nem érkezett

alkotmányossági kifogás, a jogalkotó megelőzve ezt 2005. január 1-től módosította az Szja törvény 58.§ (8) bekezdését. Ebben a jogalkotó arra törekedett, hogy az ingó értékesítésnél az üzletszerűség fogalmát egyértelműen meghatározza: „***E rendelkezés alkalmazásában üzletszerű az átruházás, ha ellenérték fejében történik és az ügylettel kapcsolatban a magánszemélynek az általános forgalmi adó szabályszerűen bejelentkezett alanyaként adólevonási joga megnyílik.***”

A 2005-ös törvénymódosítást figyelmen kívül hagyó adóhatósági határozatok egy 2004.04.07-i APEH közleményen alapulnak, melynek szövege rendre megjelent az adóhatósági határozatok indoklásában:

A személyi jövedelemadóról szóló törvény nem határozza meg sem a rendszeresség, sem pedig az üzletszerűség fogalmát, sőt ezeket a fogalmakat más adójogszabályok sem tartalmazzák, ezért az adott szó általános, köznapi értelmezését kell alapul venni, illetve - figyelemmel a Szja törvény 1. § (4) bekezdése, és az Art. 1. § (7) bekezdése és a 2. §-ában foglaltakra is - az eset összes körülményeinek, és a magánszemély tevékenységének alapos vizsgálatával kell eljárni.

A közfelfogás szerint üzletszerű az a tevékenység, amelyet akár eseti alkalommal, akár ismétlődően vagy állandó jelleggel végez a magánszemély ellenérték fejében, haszonszerzés céljából.

Ez a közlemény még az előtt jelent meg mielőtt - Alkotmányossági kifogások miatt - a jogalkotó hatályon kívül helyezte a 63/A. § -t. Az adóhatóság már ekkor az Art. 1.§ (7) bekezdéséből és az Szja tv. 1.§ (4) bekezdéséből („általános jogelvek”) vezette le az üzletszerűség köznapi fogalmát. „*Köznapi értelmezés*” alapul vételével az adóhatóság már akkor az Alkotmány 7/A. § (1) bekezdésébe ütköző kötelező magatartási szabályt kívánt alkotni. Az adóhatóság 2004.04.07-i APEH közleményében foglalt önkényes jogértelmezésének lehetőségét az Alkotmánybíróság 814/B/2004. AB. Határozat indoklása részletesen kizárta.

„... a normavilágosság sérelme miatt az alkotmányellenesség akkor állapítható meg, ha a szabály a jogalkalmazó számára értelmezhetetlen, vagy eltérő értelmezésre ad módot és ennek következtében a norma hatását tekintve kiszámíthatatlan, előre nem látható helyzetet teremt a címzettek számára, illetőleg a normaszöveg túl általános megfogalmazása miatt teret enged a szubjektív, önkényes jogalkalmazásnak.”

„Az adójogban a normavilágosság kötelezettsége fokozottan terheli a jogalkotót. Amennyiben az állam bizonyos személyi körben, bizonyos tevékenységgel összefüggésben jövedelemszerzést feltételez, de a személyi kört és az adó alapját képező jövedelmet nem határozza meg pontos törvényű szintű szabály, az ilyen szabályozás nem csak az Alkotmány 2.§ (1) bekezdésébe, hanem a 70/I. §-ában megfogalmazott, a jövedelmi és vagyoni viszonyokhoz igazodó arányos közteherviselés elvébe is ütközhet. Jogalkalmazói értelmezéssel nem tehető alkotmányossá a normavilágosság követelményének meg nem felelő adójogi szabályozás.” [814/B/2004. AB. Határozat]

Ez az Alkotmánybírósági döntés egy olyan indítvánnyal kapcsolatban született, amely egyrészt az Szja törvény 63/A. § illetve az új Áfa törvény építési-telek sorozat értékesítésével kapcsolatosan született. Indoklásában az Alkotmánybíróság egyértelműen kizárta az üzletszerűség fogalmának **köznapi** értelmezését.

Az Szja törvény 1.§ és az Art. 1.§ nem ad felhatalmazást sem az adóhatóságnak sem a bíróságoknak az Szja törvényben foglalt üzletszerűség fogalmával kapcsolatos mérlegelésre, köznapi értelmezésre. Az Art. 1.§ (2) bekezdése szerint **„Ha a törvény az adóhatóságot mérlegelésre jogosítja fel, azt csak a felhatalmazás céljának megfelelően, a törvényes keretek között gyakorolhatja.“**

A személyi jövedelemadó törvény az **üzletszerűség fogalmát** az ingó értékesítés körében 2005-től egyértelműen, kogens módon meghatározta. Az Szja törvény 2005 óta hatályos szövege az üzletszerűség fogalmát nem anyagi, hanem többek között **eljárásjogi kérdés** vizsgálatához kötötte. Nevezetesen az Adózás rendjéről szóló 2003. évi XCII. törvény (Art.). III. fejezet, Bejelentés szabályai alcímű, 16 -22.§ -okban leírtakhoz. Ezen eljárási jogszabályhelyek rögzítik a „**szabályszerű bejelentkezés**” eljárási szabályait.

Az ingó értékesítések tekintetében a jogalkotó a 2012-es adótörvény módosítások kapcsán kinyilvánította véleményét az üzletszerűség kérdésében az Szja törvény szempontjából. **A T/4662. számú törvényjavaslat (adópolitikáért felelős) miniszteri indoklásában** a jogalkotó egyértelművé tette, hogy az azt megelőző években az adóhatóság tévesen minősítette üzletszerűnek az Szja törvény szempontjából az ingó értékesítéseket. A T/4662. számon beterjesztett 2012-es adótörvény módosító javaslat részletes indoklása 157-158. oldala a következőket tartalmazza:

„Az Szja törvény hatályos szabálya alapján nem alkalmazhatók az ingó értékesítésére vonatkozó rendelkezések (Szja tv. 58. §) akkor, ha az ingó vagyontárgy átruházása üzletszerűen történik. Üzletszerű az átruházás, ha az ellenérték fejében történik, és az ügylettel kapcsolatban a magánszemélynek az általános forgalmi adó szabályszerűen bejelentkezett alanyként az adólevonási joga megnyílik.

Az említett szabályozás alapján – függetlenül attól, hogy az értékesítés az eset összes körülménye alapján kimeríti a hétköznapi és az általános forgalmi adó szerinti üzletszerűség fogalmát – az önálló tevékenységre vonatkozó szabályokat nem lehet alkalmazni, ha az értékesítő nem jelentkezik be áfa-alanyként, vagy, ha bejelentkezik ugyan, de alanyi mentességet választ. Az önálló tevékenységből származó jövedelemre vonatkozó rendelkezések alkalmazhatóságának hiánya az egészségügyi hozzájárulás szempontjából bevételkiesést jelent, ugyanis az összevont adóalapba tartozó jövedelem hiányában nem kell a 27 százalékos egészségügyi hozzájárulást sem megfizetni.”

A jogalkotó a 2011. évi CLVI. (2012. évi adótörvény változások, 140. Magyar Közlöny) törvényben újraszabályozta az ingó értékesítés üzletszerűségére vonatkozó

szabályokat. A jogalkotó 2012-től tulajdonképpen a 2004-es szabályokat állította vissza azzal az eltéréssel, hogy a gazdasági tevékenység fogalmát az Szja törvényben meghatározta. A költségelszámolás szabályaiban fenntartotta a speciális szabályokat (több évre eső költség elszámolhatósága, illetve 75 százalékos átalány költség). Ezzel az adóhatósági gyakorlatot hozzáigazította az Alaptörvény XXX. cikk (1) bekezdésében foglalt arányos közteher viseléséhez. A korábbi adóhatósági gyakorlat ugyanis 10 százalékos költségtartalommal (90 százalékos jövedelem) és tárgyévi költségelszámolással számolt.

Az Alaptörvény XXVIII. (7) bekezdésében biztosított jogorvoslati lehetőségekkel élve jutott el két ügy a Kúriához. A jogorvoslati jog nem formális jog. A bíróságokat köti a felperesi kérelem, bizonyítás. A hatályos adótörvények az **üzletszerűség fogalmát** törvényenként eltérően vagy egyáltalán nem határozzák meg. Míg az áfa törvény nem határozza meg az üzletszerűség fogalmát, addig a személyi jövedelemadó törvény az ingó értékesítéssel kapcsolatosan pontosan meghatározza. Egy tevékenység üzletszerű lehet az áfa törvény alapján, míg ugyanaz a tevékenység - az **eltérő törvényi szabályozás miatt** - nem minősül üzletszerűnek az Szja tv. szempontjából. Ha egy törvény egy fogalmat pontosan meghatároz, akkor inentől kezdve nincs lehetőség a fogalmi meghatározást más törvényekkel összevetni. Ugyanazt a fogalmat a különböző törvények eltérően határozhatják meg. Ezt a felperesi megállapítást osztotta a Kúria az első Kfv.I.35.721/2011/6. döntése indoklásában:

„Az ingó vagyontárgy üzletszerű értékesítésére egyedi szabályt alkotott a jogalkotó, azt önálló tevékenységből származó jövedelemként határozta meg. Ennek megvalósulásához azonban feltételeket szabott:

- 1. Az átruházásnak ellenérték fejében kell megtörténnie;*
- 2. a magánszemélynek az Art. 16. §-a alapján az általános forgalmi adó hatálya alá szabályszerűen be kell jelentkeznie;*
- 3. adólevonási jogának meg kell nyílnia, vagyis az alanyi adómentesség határát át kell lépnie.*

*A fenti feltételek együttes megvalósulása esetén minősül az ingóértékesítés üzletszerűnek az Szja. törvény 58. § /8/ bekezdése szerint. **Ebben a kérdésben a Kúria tehát osztja a felperesi álláspontot.**” [Kúria ítélet 6. oldal]*

Ezt meghaladóan a Kúria az adózói magatartást vizsgálva az általános jogelvek és az Art. 1.§ (7) bekezdése alapján úgy ítélte meg, hogy az ügyletek valós tartalma alapján kell állást foglalni az adójogi következmények kérdésében. Adójogi következményként azt állapította meg, hogy az általános szabályok felülírhatják a törvény szövegét:

„A fenti jogelvek mentén (rendeltetésszerű joggyakorlás, joggal való visszaélés tilalma, legalitás elve) a Kúria is osztja azt az elsőfokú bírósági jogértelmezést, hogy annak ellenére, hogy a felperes az Art. 16. §-ában megfogalmazott bejelentkezési kötelezettségének nem tett eleget, értékesítéseire az Szja. törvény 58. § /8/

bekezdésében meghatározottakat kell alkalmazni, azok üzletszerűsége minden kétséget kizáróan megállapítható.”

A következő ügyben, amelyik eljutott a Kúriára a felperes már jelezte az Szja tv. 2004-es és 2005-ös törvény szövege közti különbséget, idézte a jogalkotó – már korábban ismertetett - határozott álláspontját a 2012-es törvénymódosítás kapcsán. A második Kúria Kfv.V.35.202./2012/13. számú döntés már **5 tagú tanácsban** történt. Ebben a Kúria elfogadta a felperesi érvelést, hogy az Szja tv. 58.§ (8) bekezdés szerinti üzletszerűséghez mindhárom törvénybeli feltételnek teljesülnie kell. A Kúria V. tanácsa a felperesi bizonyítás mellett már hivatkozott a 814/B/2004. AB döntés indoklására, a jogalkotó T/4662. törvényjavaslat indoklására is.

„A Kúriának azt kellett megállapítania, hogy az Szja tv. perrel érintett időszakában hatályos szabályai szerinti üzletszerűség törvényi feltételei a felperes esetében nem állapíthatók meg, ezért az ingó értékesítésből származó jövedelmét nem lehet önálló tevékenységből származó jövedelemként elszámolni.” [Kúria ítélet 11. oldal]

A második Kúria Kfv.V.35.202./2012/13. számú, 5 tagú tanácsban hozott döntése visszatért a 2005-től hatályos Szja törvény keretei közé és elfogadta a felperesi érvelést, miszerint az Art. 1.§ és Szja tv. 1.§ általános jogelveivel nem lehet felülmíri az Szja tv. 58.§ (8) bekezdés részletes hatályos szabályait és a jogrendből már kikerült 2004-es szabályozást alkalmazását rendelni.

Az adóhatóság számára kedvezőtlen két Kúria döntés után példátlan gyorsasággal került elrendelésre a jogegységi eljárás. A jogegységi eljárás lefolytatása előtt a **Legfőbb Ügyész** írásbeli nyilatkozatot tett:

„Kifejtette, hogy az általános forgalmi adó fizetési kötelezettséget nem befolyásolta, hogy az adózó bejelentkezett-e vagy sem az általános forgalmi adó hatálya alá tartozók nyilvántartásába.

A személyi jövedelemadó kötelezettség vonatkozásában ugyanakkor rögzítette, hogy az ingó vagyontárgy ellenérték fejében történő rendszeres átruházása akkor minősülhet üzletszerűnek, ha e tevékenységet végző az általános forgalmi adó adóalany nyilvántartásába bejelentkezett. Az üzletszerűség megállapításának további feltétele az adóalany adólevonási jogának megnyílása az általános forgalmi adóra vonatkozó jogszabályi előírások szerint.” [3/2013. KMJE, II. pont]

A Legfőbb Ügyész is elválasztotta egymástól az Áfa tv. gazdasági tevékenységnek fogalmát az Szja törvény üzletszerűség fogalmától. Azonos álláspontra helyezkedett a jogalkotóval és a Kúria döntésekkel.

Ilyen előzmények után a jogegységi döntés nem egységesített, hanem szembement a korábbi két Kúria döntéssel és a Legfőbb Ügyész nyilatkozatával is. A két Kúria döntésben és a Legfőbb Ügyész nyilatkozatában is közös volt, hogy alanyi adómentes határig nem minősül üzletszerűnek az ingó értékesítés Szja tv. 58.§ (8) bekezdése alapján. Ehhez képest a **3/2013. KMJE döntés megítélésem szerint Alaptörvény**

ellenesen valójában arról rendelkezett, hogy ha fennállnak a – 2005-től a jogrendből már kikerült – 2004-es Szja törvény 58.§ (8) bekezdésében foglalt törvényi feltételei, akkor nem lehet alkalmazni a hatályos 2005-os 58.§ (8) bekezdését. A jogegységi tanács durván beleavatkozott a jogalkotó hatáskörébe, amikor a neki (és az adóhatóságnak) nem tetsző 2005-től érvényes Szja tv. 58.§ (8) bekezdését a jogegységi döntésében tulajdonképpen hatályon kívül helyezte és helyette a jogrendből már kikerült 2004. évben hatályos 58.§ (8) bekezdést rendelte alkalmazni. Ezzel a „kör bezárult”. A jogegységi döntés a fentebb ismertetett előzményeket teljes körűen annulálva, az APEH 2004.04.07-i közleményében foglaltakat rendelte el alkalmazni a bíróságok számára.

II. Jogszabályi környezet

A hivatkozott és alkalmazható jogszabályok:

Szja tv. 58.§ (8) bekezdés: *„Nem alkalmazhatók az (1) – (7) bekezdés rendelkezései akkor, ha az ingó vagyontárgy átruházása üzletszerűen történik. Ekkor – kivéve, ha a magánszemély a bevételt egyéni vállalkozói tevékenysége keretében szerzi meg - az önálló tevékenységből származó jövedelemre vonatkozó szabályokat kell alkalmazni. E rendelkezés alkalmazásában üzletszerű az átruházás, ha ellenérték fejében történik és az ügylettel kapcsolatban a magánszemélynek az általános forgalmi adó szabályszerűen bejelentkezett alanyként adólevonási joga megnyílik.”*

Art. 108.§ (7) bekezdés: *„Ha az adózó az adóköteles bevételszerző tevékenységét az adóhatóságnak bejelenteni elmulasztotta, és az adóalap megállapítására az (5) bekezdés szerint nincs mód, az adóhatóság 12 havi működést vélelmezve átlagadó fizetésére kötelezi. Az átlagadó alapját a (6) bekezdés alkalmazásával kell megállapítani”.*

Art. 1.§ (2) bekezdés: *„Az adózó és az adóhatóság e törvénynek és más törvényeknek megfelelően gyakorolhatja jogait és teljesítheti kötelezettségeit. Ha a törvény az adóhatóságot mérlegelésre jogosítja fel, azt csak a felhatalmazás céljának megfelelően, a törvényes keretek között gyakorolhatja.”*

Art. 1.§ (7) bekezdés: *„A szerződést, ügyletet és más hasonló cselekményeket valódi tartalmuk szerint kell minősíteni. Az érvénytelen szerződésnek vagy más jogügyletnek az adózás szempontjából annyiban van jelentősége, amennyiben gazdasági eredménye kimutatható.”*

Art.16.§ (1) bekezdés: *„Adóköteles tevékenységet csak adószámmal rendelkező adózó folytathat, a 20-21. §-ban foglalt kivételekkel.”*

(2) *„Az adóköteles tevékenységet folytatni kívánó adózó adószám megállapítása végett köteles az állami adóhatóságnál bejelentkezni”.*

III. Az alapjogi sérelem, Alaptörvény ellenesség megvalósulásának alátámasztása

A 3/2013. KMJE rendelkezéssel egyrészt a Kúria ítélet semmissé teszi, kiüresíti az Alaptörvény tisztességes eljáráshoz, jogorvoslathoz fűződő alapjogi rendelkezéseit, súlyosan korlátozza a bírói függetlenséget, másrészt megítélésem szerint az Alaptörvény B) cikk (1) bekezdésébe is ütközik. Az Alaptörvény B) cikk (1) bekezdésében foglalt jogállamiság klauzulából olvasható ki a jogbiztonság követelménye. A jogrendszer egésze, annak részterületei, valamint egyes szabályai világosak, egyértelműek, hatásukat tekintve kiszámíthatóak és a norma címzettjei számára előre láthatóak kell, legyenek és a jogalkalmazás során felismerhető normatartalmat kell hordozzanak. A jogi normák előreláthatósága és kiszámítható működésének követelménye felöleli a visszamenőleges hatályú jogi szabályozás korlátozott és kivételes lehetőségét. A jogegységi döntés e tekintetben kvázi jogszabályként érvényesül. Ezt a „jogszabályt” a Kúria alkotta meg.

„A 2011. december 31-ig hatályos adójogi szabályozás szerint gazdasági tevékenység keretében folytatott ingó vagyontárgy értékesítés üzletszerű, és utána az adózónak akkor is az Szja tv. 58.§ (8) bekezdésben foglaltak szerint kell – önálló tevékenységből származó jövedelem szabályai szerint – személyi jövedelemadót fizetni, ha az áfa alanyként való bejelentkezést elmulasztotta, és így az áfa levonási joga nem nyílt meg.”

Vessük össze a jogegységi döntés rendelkező részét az Szja törvény 2004. évben és 2005. évben hatályos 58.§ (8) bekezdése szövegével:

2004.év: Szja tv. 58.§ (8) bekezdés: „Nem alkalmazhatók az (1) – (7) bekezdés rendelkezései akkor, ha az ingó vagyontárgy átruházása rendszeresen vagy üzletszerűen végzett tevékenység (gazdasági tevékenység) keretében történik. Ekkor az önálló tevékenységre vonatkozó szabályokat kell alkalmazni.”

2005. Szja tv. 58.§ (8) bekezdés: „Nem alkalmazhatók az (1) – (7) bekezdés rendelkezései akkor, ha az ingó vagyontárgy átruházása üzletszerűen történik. Ekkor – kivéve, ha a magánszemély a bevételt egyéni vállalkozói tevékenysége keretében szerzi meg - az önálló tevékenységből származó jövedelemre vonatkozó szabályokat kell alkalmazni. E rendelkezés alkalmazásában üzletszerű az átruházás, ha ellenérték fejében történik és az ügylettel kapcsolatban a magánszemélynek az általános forgalmi adó szabályszerűen bejelentkezett alanyként adólevonási joga megnyílik.”

A jogegységi döntés valójában arról rendelkezett, hogy ha fennállnak a – 2005-től a jogrendből már kikerült – 2004-es Szja törvény 58.§ (8) bekezdésében foglalt törvényi feltételek, akkor nem lehet alkalmazni a hatályos 2005-os 58.§ (8) bekezdését. A

jogegységi tanács durván beleavatkozott a jogalkotó hatáskörébe, amikor a neki (és az adóhatóságnak) nem tetsző 2005-től érvényes Szja tv. 58.§ (8) bekezdését a jogegységi döntésében kvázi hatályon kívül helyezte és helyette a jogrendből már kikerült 2004. évben hatályos 58.§ (8) bekezdést rendelte alkalmazni.

Egy hatályát veszett jogszabály nem válhat ismételten hatályossá. Különösen nem egy jogegységi döntés keretében az általános jogelvekből való következtetéssel.

A jogegységi döntés ellentétes az Alaptörvény B) cikk (1) bekezdésével, az R) cikk (1) bekezdésével, a T) cikk (1) bekezdésével, az I. cikk (1) bekezdésével, XV. cikk (1) bekezdésével, XXVIII. cikk (1) és (7) bekezdésével, XXX. cikk (1) bekezdésével.

A jogegységi döntés nem felel meg az Alaptörvény *XXX. cikk (1) bekezdésében rögzítetteknek „Teherbíró képességének, illetve a gazdaságban való részvételének megfelelően mindenki hozzájárul a közös szükségletek fedezéséhez.”*

A 3/2013.KMJE alapján alkalmazni rendelt 2004-es 58.§ (8) bekezdése és a 2005-ös 58.§ (8) bekezdéséhez képest többszörös adóterhet állapít meg az alanyi adómentes határon belül. A 2012-től hatályos törvénymódosítással a jogalkotó visszaállította az Szja törvényben a gazdasági tevékenység fogalmára való hivatkozást. Ám egyrészt nem az Áfa törvény fogalmi rendszerére hivatkozott, hanem az szja törvényen belül határozta meg a gazdasági tevékenység fogalmát, másrészt eleget tett az Alaptörvény (korábban Alkotmány 70/I.§) XXX. cikk (1) bekezdésben foglalt arányos közteherviselés elvének, amikor a gazdasági tevékenység keretében szerzett bevétel 75%-ban határozta meg az átalány költség tartalmát.

A jogegységi döntés kiiktatta a korábbi jogorvoslatok keretében érvényesített eredményeket. A felperesi bizonyításokat annulálta és kizárólag az adóhatósági érvelést fogadta el annak ellenére, hogy ezek többsége hamis érv: nem kerülhet kedvezőbb helyzetbe, visszamenőlegesen nem választható az alanyi adómentesség.

A jogegységi döntés szembe ment a Kúriai bírók többségi jogi álláspontjával és a Legfőbb Ügyész véleményével. A döntés súlyosan veszélyezteti a jogbiztonságot, megítélésem szerint az alapjogi sérelmeken túl nem felel meg az Alaptörvény B) cikk (1) bekezdésének. Az egyéni jogvédelemnek érvényesülni kell a közhatalommal szemben. A Kúria jogegységi döntésével a jogszabály megalkotására jogosult hatalmi ág funkciójának gyakorlása területére tévedt. Ez ellentétes az Alaptörvény T) cikk (1) bekezdésében foglaltakkal. Az állampolgároknak alapvető elvárása, hogy a bíróságok egy közigazgatási perbe vitt jogainak elbírálása esetén az adott ügyet a jogszabályi keretek között bírálja el. Lehetetlenné teszi az önkéntes jogkövetést, ha a bíróságok általános jogelvekre hivatkozással felülírhatnak hatályos törvényi rendelkezéseket. Az önkéntes jogkövetés azt jelenti, hogy az adózónak el kell tudnia dönteni, hogy melyik a tevékenységének leginkább megfelelő jogszabály. E körben megvalósulhat a bíróságok Alaptörvény 28. cikkében foglalt jogértelmező tevékenysége. Az ilyen döntés alkalmas arra, hogy megingassa a bírósági döntéshozatalba vetett közbizalmat.

Míg az általános jogszabályok még korlátlan mérlegelési jogot adnak, addig a speciális szabályok határozzák meg a jogszerűségi mércét a bírói döntés számára.

Az indítványomban foglaltak alapján kérem a Tisztelt Alkotmánybíróságot, hogy vizsgálja felül a Kúria 3/2013. KMJE számú jogegységi döntésének Alaptörvénnyel való összhangját, és azt semmisítse meg. Ennek következményeként Kúria Kfv.I.35.788/2014/5.számú ítéletét a Székesfehérvári Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság 12.K.27.213/2013/16. számú ítéletére is kiterjedően megsemmisíteni szíveskedjen.

Adatvédelmi nyilatkozat: Adataim nyilvános közléséhez nem járulok hozzá.

Budapest, 2015. július 02.

Tisztelettel:

